

**ХУБАВИЦАТА ОТ
ДАЛЕЧНАТА СТРАНА
НИГОЗЕТИЯ
ГРУЗИНСКА ПРИКАЗКА**

Превод от руски: Иван Троянски, 1976

chitanka.info

Живеел някога един цар, който имал трима синове. Остарял бащата, почти ослепял и се замислил:

— Трябва да проверя кой от синовете ми е най-достоеен да царува.

Повикал старецът най-големия си син и го попитал:

— Кажи ми кое е най-сито, кое е най-бързо и кое е най-прекрасно на света, — искам да те проверя дали си достоеен да царуваш. Ако отговориш както трябва, ще те сложа на престола.

А царят имал един чудесен кон. И най-големият син казал:

— На света няма нищо по-сито от вашия кон, по-прекрасно от съпругата ви (това за майка си!), по-бързо от хрътките ви.

— Не, синко, не си достоеен да царуваш — рекъл бащата и повикал средния си син. Средният син отговорил:

— Най-прекрасна е жена ми, най-сит е конят ми, а най-бърза е хрътката ми.

— Не, и ти не си достоеен за цар — продумал бащата и повикал най-малкия си син.

— Надеждата ми е в теб, синко — и зрението ми трябва да върнеш, и гатанките ми да отгатнеш. Кажи ми кое е най-сито, кое е най-прекрасно и кое е най-бързо на света?

Най-малкият син казал:

— Какво може да бъде по-прекрасно от пролетта, по-сито от плодната есен и какво може да бъде по-бързо от погледа ни — нашият взор за миг всичко достига и обгръща.

— Наистина, само ти си достоеен за цар — рекъл бащата, — ти ще ми върнеш и изгубеното зрение.

— Добре — казал синът, — дайте ми само да помисля.

Както казахме, царят имал един чудесен кон. Момъкът отишъл при коня, а конят проговорил:

— Защо си се замислил? Кажи на баща си да ти поръча седло с девет колана и да ти даде най-здравия си меч и най-жилавия камшик. Като ме възседнеш, удари ме толкова силно с камшика, че от мен да отхвъркне кожа за три цървула, и аз ще препусна така, че никой няма да забележи дали съм излетял във въздуха, или съм потънал в земята. Където се спра, слез там и разрови пръстта — ще намериш лекарството за баща си. Гледай само да го хванеш по-бързо, ако не успееш — ще отлети в небето.

Момъкът изпълнил всичко.

Долетели на мястото, той слязъл, разровил пръстта. Изведнъж нещо като снежна топка излетяло от земята, понесло се към небето и изчезнало във въздуха, и то толкова бързо, че той не успял да го огледа, камо ли да го хване.

Конят казал:

— Е, то ще падне обратно чак след една седмица, а засега, вместо да чакаме тук, по-добре да вървим — царят на Изтока е тръгнал на война срещу царя на Запада, иска да го пороби, трябва да се намесим, да помогнем на нападнатия.

Момъкът се огледал и видял, че нещо се движи, цялото черно от прах. Това било войската на Източния цар.

Полетял с коня си момъкът, врязал се в средата на войската.

Конят мачкал с копита, а момъкът сякъл на двете страни с меча, всички изтрепал, само царят и съветниците му успели да избягат.

А царят на Запада наблюдавал през далекогледната тръба и видял, че враговете му избягали разбити. Учудил се:

— Кой ми направи тази услуга, всичките ми врагове изтрепа?

В битката момъкът си порязал кутрето и проводил човек да каже на царя:

— Изпратете ми нещо да си превържа ръката.

Какво ти — изпратете, — дотичали всички, заобиколили го, повели го с почести. Завели го в отделен дворец, настанили го да си почине. А коня закарали в конюшнията, разседлали го, почистили го, покрили го с чул, нахранили го с грозде и бадеми.

Царедворците завидели, уплашили се да не би царят да направи момъка свой приближен. Отишли и доложили на царя:

— Този момък може да набави слонова кост за цял дворец, наредете му да донесе.

Момъкът излязъл на закуска, а царят му рекъл:

— Издигни ми дворец от слонова кост.

— Дайте ми да помисля — отвърнал момъкът.

Отишъл, разказал на коня.

— Тази работа не е трудна — казал конят, — вземи само от царя сто мяха вино, всеки по тридесет ведра, и повечко вълна — ще му издигнем дворец от слонова кост.

Така предал и момъкът на царя.

Приготвили му вино и вълна. Поел към страната, където се въдели слонове. Пристигнал. А там стърчала една планина и бликали девет извора. Сливали се в река и от нея пиели слоновете.

Момъкът преградил с вълна пътя на водата от изворите и я пуснал да тече от другата страна на планината. С останалата вълна и с камъни направил яз и излял всичкото вино в него.

— Е, хайде сега погледни дали лежат слоновете, или идат насам?
— накарал го конят.

— Едно стадо се вижда — казал момъкът.

— Значи, скоро ще дойдат.

Те се скрили.

Дошли слоновете на водопой, а вода нямало.

Опитали виното, не им харесало, дръпнали се. Ама къде да се дянат, като ги мъчела жажда?

Постояли, погледали, не издържали, отново се приближили и запили вино. Пили, пили, напили се всичките и се тръшнаха на земята.

— Сега иди да поработиш с меча — казал конят, — отрежи им зъбите.

Каквото могли — взели, останалото струпали на купчина, за да го откарат следващия път докарали слонова кост. Царедворците се слисали.

— Не загина там, върна се!

А момъкът забивал златни гвоздеи, градял двореца. Царят се радвал, а царедворците дошли и казали:

— Ама че юнак сте намерили! Та това какво е! Той може да хване птица-царица, да я сложи в златна клетка и да я закачи на стената на двореца; цял свят ще има да се чуди на пеенето ѝ.

Царят извикал момъка и му рекъл:

— Донеси ми птица-царица.

— Дайте ми да помисля до утре — казал момъкът.

Отишъл при коня.

— Царят заповядва да донесе птица-царица.

— Добре — отвърнал конят, — нека даде девет мяха просо, всеки по тридесет крини, — ще му донесем и птица-царица.

Царят дал просо.

Тръгнали към чуждите страни.

Пътували, пътували — видели една планина, в планината безброй птици. Чуруликали, пеели! Звънко и гласовито. Конят рекъл:

— Сега легни и се засипи с просо. Птиците ще се струпат, а птица-царица ще кацне отгоре, над сърцето ти. Знай, щом птица-царица те клъвне веднъж, дважд, трижд — веднага я хващай, че после не можеш я улови.

Момъкът легнал, засипал се с просо.

Долетяла птица-царица, долетели след нея другите птици, зачуруликали, запели — звънко и гласовито.

Кацнали, закълвали.

Птица-царица клъвнала веднъж, дважд, а щом клъвнала трети път, момъкът веднага я хванал и скочил на крака. Птиците се нахвърлили върху него, закълвали го, заудряли го с крила, започнали да го дращят с нокти, без малко да го разкъсат, горкия. Ала конят налетял, разпъдил всички птици, метнал на гърба си момъка и птица-царица и отлетял.

Пристигнали, донесли птица-царица.

Царедворците се сащисали — и това успя, жив се върна!

Отишли и доложили на царя:

— Щом е такъв юнак, накарайте го да ви доведе за жена хубавицата от далечната страна Нигозетия.

Царят повикал момъка и му казал:

— Доведи ми за жена хубавицата от далечната страна Нигозетия.

Момъкът отишъл при коня, разказал му.

Конят се замислил:

— Тази работа не е лесна. И ето къде е пречката. На хубавицата от Нигозетия служи една кобила — сестра ми. Тя е по-силна и по-бърза от мен. Страхувам се, че няма да се справим с нея. Ама няма какво да се прави — да вървим. Само че знай — хубавицата живее в един замък, вратата му на изток е отворена, а на запад — затворена. Там, пред вратите, са вързани една коза и един вълк. Пред козата има кокал, а пред вълка — купчина сено. И сестра ми — кобилата — също стои там на стража. Ти затвори източната врата, отвори западната, на козата хвърли сеното, на вълка — кокала, аз пък ще се заема със сестра си — кобилата. А хубавицата се намира в замъка, разпуснала дългата си, предълга коса; щом влезеш — усучи по-бързо косата ѝ на ръката си, ако успееш — тя е твоя, ако не — ще ни затрие.

Пристигнали. Момъкът грабнал кокала от козата — хвърлил го на вълка, а на козата дал сеното, отворил западната врата, втурнал се към замъка, затворил източната врата, затирил се при хубавицата и за миг усукал косата ѝ на ръката си.

Хубавицата завикала:

— Източна врата, спасявай ме!

— Едва дочаках, затвориха ми най-сетне ключалките, дадох на пантите ми да си починат, пак ли да се отварям? — отвърнала източната врата.

— Западна врата, спасявай ме!

— Едва дочаках, отвориха ме най-сетне, дадох ми да си проветря пантите, пак ли да се затварям? — каза западната врата.

— Козичке, спасявай ме!

— Едва дочаках сено! Няма да го оставя!

— Вълчо, отърви ме!

— За пръв път ми хвърлиха кокал — рекъл вълкът, — да не би да го зарежа!

Хубавицата викнала на кобилата:

— Избави ме, моя вярна кобилке!

— Аз и с брат си не мога да се справя, до това ли ми е сега — обадила се кобилата.

Така момъкът победил хубавицата от страната Нигозетия и я повел към царя. Пристигнали. Хубавицата каза:

— Няма да се покажа на царя, докато не ми сложат голяма вана, цялата от мрамор, и не я напълнят с вряло мляко — да се окъпя.

Сложили вана, напълнили я с вряло мляко.

— Нека заповяда царят — каза хубавицата.

Царят дошъл.

— Моля, окъпете се вие най-напред — рекла му тя.

Царят се приближил до ваната да погледне, а хубавицата — като го блъснала! Паднал царят в горещото мляко и се сварил.

Нахвърляли в млякото и всичките царедворци, никой жив не останал.

Така на момъка се паднали и Източното царство, и Западното, и хубавицата от далечната страна Нигозетия.

А тогава дошло време да се спусне от небето и лекарството, още миг и пак щяло да се зарови в пръстта. Момъкът полетял на коня,

успял да го хване във въздуха, не му дал да се докосне до земята.

Прибрал се момъкът в къщи, занесъл на баща си лекарството за очите.

— Ето, татко, и лекарство ти донесох, и тази хубавица от далечната страна Нигозетия спечелих, и още две царства завоювах — зарадвал баща си синът.

Бащата прогледнал, направили богата сватба и заживели щастливо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.